

29 בספטמבר 2025
ז' בתשרי התשפ"ו

אל : חברי ועדת החוקה, חוק ומשפט
מאת : הייעוץ המשפטי לוועדה

לדיון הקבוע ליום 30.9.25 – נוסח לדיון בהצעת חוק נוכחות עורך דין בחקירת אוכלוסיות שונות (תיקוני חקיקה) (הוראת שעה), התשפ"ה-2025 (מ-1839) – הכנה לקריאה השנייה והשלישית
חוק נוכחות עורך דין בחקירת אוכלוסיות שונות (תיקוני חקיקה) (הוראת שעה), התשפ"ה-2025

1. תיקון חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) –
בתקופה של חמש שנים מיום תחילתו של חוק זה יקראו את חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971¹, כך:
הוראת שעה

(1) בסעיף 19ד, במקום "לתוספת" יבוא "לתוספת הראשונה".

(2) בסעיף 19, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) בהודעה להורה של קטין חשוד לפי סעיף זה, תודיע המשטרה להורה הקטין על זכויותיו כאמור בסעיף 9ט.

(3) אחרי סעיף 9ח יבוא:

"נוכחות עורך דין 19ח. (א) בסעיף זה –
בחקירת קטין חשוד

"חקירה" – תשאול חשוד או גביית הודעה ממנו בקשר לעבירה, בידי שוטר, המתנהלים בתחנת המשטרה, המתנהלים בתחנת המשטרה או בוצעו במקום אחר בהתאם להוראות סעיף 3 לחוק חקירת חשודים ובלבד שבמהלך התשאול או במהלך גביית ההודעה כאמור לא מתושאל אדם נוסף או לא נגבית הודעה מאדם נוסף, לפי העניין ולמעט חקירה שהתנהלה מחוץ לתחנת משטרה בעבירות כאמור בסעיף 239 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ששר המשפטים קבע לגביהן בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים בסטייה מהוראות אותו חוק;

האם הנוסח משקף את מה שנאמר ע"י הסנגוריה בדיון – שאם היום יש זכות להיוועצות אז תהיה זכות לנוכחות? והאם הייתה כוונה להחריג הליכים נוספים מהגדרת חקירה לצורך העניין?

"עורך דין", לעניין קטין הזכאי למינוי סניגור ציבורי לפי חוק הסניגוריה הציבורית – סניגור מלשכת הסניגוריה הציבורית.

¹ ס"ח התשל"א, עמ' 134; התשפ"ה, עמ' 28.

האם נדרש להוסיף תיעוד חזותי או קולי גם לעניין ויתור על זכות ההתייעצות?

(ב) קטין החשוד בביצוע בעבירה זכאי שעורך דין יהיה נוכח בחקירתו, ותימסר לו הודעה על זכאותו כאמור בהתאם לסעיף 9ט(א)(3); הביע הקטין מיוזמתו, התנגדות לנוכחות עורך דין בחקירתו, התנגדות זו תיחתם בכתב ידו ותתועד בתיעוד חזותי או קולי.

(ג) ביקש קטין לממש את זכותו לנוכחות עורך דין בחקירה, יזמין החוקר בלא דיחוי, ככל הניתן, את עורך הדין שהקטין ביקש שיהיה נוכח כאמור, והחקירה תעוכב זמן סביר בנסיבות העניין [מהמועד שבו הוזמן] עד להגעתו של עורך הדין.

(***) על אף האמור בסעיף קטן (ב), שוכנע קצין ממונה בדרגת רב פקד ומעלה כי נוכחות עורך הדין בחקירה עלולה לסכל או לשבש מעצרים של חשודים נוספים באותו ענין, למנוע גילוי ראיה או תפיסת דבר שהושג בקשר לאותה עבירה, או שהדבר דרוש לשם שמירה על חיי אדם או לצורך סיכול פשע, רשאי הוא להורות במקרים חריגים ובהחלטה מנומקת בכתב על דחיית כניסתו של עורך הדין לחקירה לתקופה שלא תעלה על 12 שעות ממועד תחילת החקירה, וחקירת הקטין בלא נוכחות עורך דין תימשך רק כל עוד מתקיים הטעם שהצדיק את דחיית כניסתו של עורך הדין כאמור;

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשאי הקצין הממונה על החקירות בתחנה להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, על התחלת חקירתו של קטין כאמור באותו סעיף קטן בלי להמתין לנוכחות עורך דין אם סבר בנסיבות העניין כי קיים יסוד סביר לחשש שהמתנה כאמור עלולה להביא לאחד מאלה –

(1) אם עורך הדין שהוזמן לא הגיע לחקירה בתוך זמן סביר בנסיבות העניין מהמועד שבו הוזמן, הגיע עורך הדין לאחר שהחלה החקירה, יתאפשר לו להיות נוכח בהמשך חקירת הקטין;

(2) אם סבר, בנסיבות העניין, כי קיים יסוד סביר לחשש שהמתנה כאמור עלולה להביא לאחד מאלה, ובלבד שחקירת הקטין בלא נוכחות עורך דין תימשך רק כל עוד מתקיים הטעם שהצדיק את אי-המתנה כאמור.

(א) סיכול החקירה או סיכול חקירתם או מעצרים של חשודים נוספים בקשר לאירוע שבו נחקר הקטין;

(ב) מניעת גילוי ראיה או תפיסת חפץ הקשור לעבירה שהקטין חשוד בביצועה;

(ג) חשש לפגיעה ממשית בביטחון של אדם, ביטחון הציבור או בטחון המדינה.

(***) הוחל בחקירתו של קטין חשוד בלי להמתין לנוכחות עורך הדין בשל התקיימותו של אחד מן הטעמים האמורים בסעיף קטן (ד), והגיע עורך הדין במהלך החקירה, יורשה עורך הדין להיות נוכח בהמשך חקירת הקטין.

(ה) היו כמה חשודים בפרשה אחת – ~~מיוצגים על ידי אותו עורך דין, רשאי הקצין הממונה על החקירות בתחנה להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, שלא תתאפשר נוכחות של אותו עורך הדין בחקירה של יותר מחשוד אחד, אלא אם התקבל אישור/היתר לכך על ידי ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, ולעניין עורך דין מלשכת הסנגוריה הציבורית – של הסנגור הציבורי המחוזי, או מי מטעמו/ שהוסמך על ידו, שאין בכך חשש לניגוד עניינים או הפרה של חובה מקצועית או אתית, או אם סבר החוקר כי אין מניעה לכך – אם סבר כי הדבר עלול להביא לשיבוש החקירה; נמנעה מקטין נוכחות עורך הדין לפי סעיף קטן זה, תינתן שהות לקטין להסתייע בעורך דין אחר שיהיה נוכח בחקירתו, ותחילת חקירתו תעוכב, למשך פרק זמן סביר עד להגעת עורך הדין האמור, אלא אם כן מתקיים אחד מן התנאים האמורים בסעיף קטן (ד), ~~בסעיף זה, "אותו עורך דין" – לעניין עורך דין שאינו סניגור מלשכת הסניגוריה הציבורית, לרבות עורך דין אחר ממשדד.~~~~

(ו) עורך הדין הנוכח בחקירתו של קטין שהוא חשוד, לא יתערב במהלך החקירה, וכן לא יקליט ולא יתעד את מהלך החקירה.

(ז) על אף האמור בסעיף קטן (ו), רשאי עורך הדין ~~רשאי~~ לכתוב הערות במהלך החקירה על אופן התנהלות החקירה ~~בלבד~~; עורך הדין יהיה רשאי לבקש שהערותיו יירשמו בתום החקירה בפרוטוקול. ביקש כאמור, ירשום החוקר את ההערות/ עורך הדין רשאי למסור את הערותיו ולבקש לצרפן לתיק החקירה כתב-עורך-הדין הערות, ימסרן בסיום החקירה לידי הקצין הממונה על החקירות בתחנה, והוא יתייך את ההערות בתיק החקירה.

(ח) סבר עורך הדין כי החקירה מתנהלת באופן הפוגע בזכות הקטין הנחקר כחשוד לפי הוראות כל דין, או באופן שאינו מותאם/תואם להבנת הקטין בהתאם לגילו ולמידת בגרותו באופן שעלול להביא לעיוות דיון, או שסבר עורך הדין כי מצבו הגופני או הנפשי של הקטין מחייב את הפסקת החקירה, רשאי הוא לבקש מהחוקר להפסיק את החקירה; ביקש עורך הדין כאמור, יעדכן החוקר את הקצין הממונה על החקירות בתחנה בדבר הבקשה, והקצין הממונה על החקירות בתחנה יכריע בדבר המשך החקירה ויתעד את הבקשה האמורה בתיק החקירה.

(ט) סבר החוקר כי עורך הדין פעל שלא בהתאם להוראות סעיפים קטנים (ו) או (ז) או באופן אחר הפוגע במשפך הפוגע באופן ממש, בהמשך החקירה, יפסיק רשאי החוקר להפסיק את החקירה וידווח על הפעולה האמורה לקצין הממונה על החקירות בתחנה.

(י) דיווח החוקר לקצין הממונה על החקירות בתחנה כאמור בסעיף קטן (ט) או סבר הקצין הממונה על החקירות בתחנה כי עורך הדין פעל שלא בהתאם להוראות סעיפים קטנים (ו) או (ז) או באופן אחר הפוגע באופן ממש בהמשך החקירה, רשאי הקצין הממונה על החקירות בתחנה להורות על הוצאתו של עורך הדין מהחקירה, בהחלטה מנומקת בכתב ולאחר שנתן לעורך הדין הזדמנות להשמיע את טענותיו/להביע את עמדתו, אם מצא כי פעולתו כאמור פוגעת בחקירה.

(יא) החליט הקצין הממונה על החקירות בתחנה להוציא את עורך הדין במהלך החקירה כאמור בסעיף קטן (י), תינתן שהות לקטין להזמין עורך דין אחר, שיהיה נוכח בהמשך החקירה; הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) יחולו על המתנה לעורך דין כאמור.

(יב) על נוכחות עורך דין בחקירת קטיין כאמור בסעיף זה יחולו הוראות לפי סעיף 18 לחוק הסניגוריה הציבורית ולפי סעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982². מי שזכאי לייצוג בידי סניגור ציבורי לפי סעיפים 18 לחוק הסניגוריה ולפי סעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982³, יהיה זכאי לייצוג כאמור גם לצורך נוכחות עורך דין בחקירה לפי פרק זה

(יג) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין קטיין הנחקר בחשד לביצוע עבירות ביטחון המנויות בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים או לעניין קטיין הנחקר בחשד לביצוע עבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016⁴,

(1) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין קטיין הנחקר בחשד לביצוע עבירה המנויה בתוספת השנייה אלא אם הוא נחקר על מספר עבירות, וביניהן עבירה שהעונש בצדה חמור יותר מהעבירה שבתוספת, או אם סבר החוקר שאין מניעה לכך שעורך דין יהיה נוכח בחקירתו; שר המשפטים והשר לביטחון לאומי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאים לשנות בצו את התוספת.

(2) חקירת חשוד בידי משטרת ישראל בעבירה שבתוספת השנייה, שבה לא ניתנה זכות לנוכחות סניגור בהתאם להוראות פסקה (1), תתועד בתיעוד חזותי.

ראו בהמשך תיקון
עקיף משלים לחוק
חקירת חשודים

(2) בחוק זה, "קטיין הנחקר בחשד לביצוע עבירת ביטחון" – קטיין הנחקר בחשד לביצוע עבירה לפי אחד מאלה:

(1) סימן ב' או סימן ד' בפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן סעיפים 143, 144, 146 ו-147 לחוק האמור;

(2) תקנות 58, 59, 62 ו-64 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;

(3) עבירת טרור חמורה כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016;

(4) חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954;

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.
³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.
⁴ ס"ח התשע"ו, עמ' 438.

או מי שעצור לפי חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967, והוא חשוד בעבירה שאילו נעברה בישראל היתה אחת מהעבירות המנויות בפסקאות (1) עד (4).

(יד) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין קטין הנחקר על ידי חוקר ילדים כמשמעותו בחוק הגנת ילדים.

(טו) עורך דין ישמור בסוד ולא יגלה מידע שהובא לידיעתו במהלך נוכחותו בחקירה לפי סעיף זה.¹²

(**) הקליט עורך הדין את החקירה בניגוד לסעיף קטן (ו), דינו – מאסר שנתיים¹³;

(24) בסעיף 9ט(א), אחרי פסקה (2) יבוא:

” (3) זכותו לנוכחות עורך דין בחקירתו כאמור בסעיף 1ח9.

(5) בסעיף 9י, במקום ”בתוספת” יבוא ”בתוספת הראשונה”.

(6) בסעיף 44א, בכל מקום, במקום ”התוספת” יבוא ”התוספת הראשונה”.

(7) בתוספת לחוק, בכותרתה במקום ”תוספת” יבוא ”תוספת ראשונה” ובסופה יבוא:

” תוספת שנייה

(סעיף 1ח9)

(1) עבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, התשע”ו-2016;

(2) עבירה לפי חוק המאבק בארגוני פשיעה, התשס”ג-2003;

(3) עבירת ביטחון שהיא אחת מאלה:

(*) סימן ב' או סימן ד' בפרק ז' לחוק העונשין, התשל”ז-1977, וכן

סעיפים 143, 144, 146 ו-147 לחוק האמור;

(*) תקנות 58, 59, 62 ו-64 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;

(*) חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי”ד-1954;

(*) מי שעצור לפי חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ”ח-1967, והוא חשוד בעבירה שאילו נעברה בישראל היתה אחת מהעבירות המנויות בפסקאות (*) עד (*) או לפי חוק המאבק בטרור, התשע”ו-2016.

לדיון – עלתה שאלה
אם נדרש להוסיף
עבירה לפי סעיף
12(א)(1) לחוק
הכניסה לישראל?

(4) עבירה לפי סעיפים 428 א או 428 ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977.]-

עבירות של גביית דמי חסות]

תיקון חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית) – הוראת שעה

2. תיקון חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית) – הוראת שעה

(1) בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הוראות סעיף 16 לחוק זה יחולו גם לגבי עבירה שאינה מנויה בתוספת.";

(2) אחרי סעיף 8 יבוא –

"נוכחות עורך דין 8.א. בלי לגרוע מהוראות סעיף 8, הוראות סעיף 16 יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין חקירה של אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם אוטיזם החשוד בעבירה.";

לעניין סעיף זה –

"אדם עם מוגבלות שכלית" – כהגדרתו בסעיף 1 ולרבות אדם שאובחן לפני מועד החקירה באחת האבחנות שנקבעו בתוספת השלישית השנייה לחוק, גם אם לא מוגבלת יכולתו להיחקר או למסור עדות.

"אדם עם אוטיזם" – כהגדרתו בסעיף 1 ולרבות אדם שאובחן לפני מועד החקירה ב"אוטיזם" גם אם לא מוגבלת יכולתו להיחקר או למסור עדות.

על ידי גורם מוסמך כאדם עם "אוטיזם" כהגדרתו במדריך ה-DSM או במדריך אבחון אחר שקבע המנהל הכללי של משרד הבריאות, אם קבע, אשר מתעדכנים מעת לעת. לעניין זה "מדריך ה-DSM" – המדריך לסיווג ואבחון הפרעות נפשיות של האגודה האמריקאית לפסיכיאטריה – לפסיכיאטריה (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder במהדורתו העדכנית ביותר).

(3) בסעיף 14 -

(א) במקום "כאמור בפסקאות (1) או (2)" יבוא "כאמור בפסקאות (1) -

"(3)"

(ב) אחרי פסקה (2) יבוא -

"(3) חקירה של אדם עם מוגבלות נפשית כהגדרתו בסעיף 1 לחוק

שהתקיימה ללא נוכחות עורך דין."

(34) אחרי סעיף 16 יבוא -

"נוכחות עורך דין 16א. (א) בסעיף זה -

בחקירה של אדם עם

מוגבלות נפשית

"אדם עם מוגבלות נפשית" - כהגדרתו בסעיף 1 ולרבות

אדם שאובחן לפני מועד החקירה באחת

האבחנות שנקבעו בתוספת השנייה השלישית

לחוק, גם אם לא מוגבלת יכולתו להיחקר או

למסור עדות.

"חקירה" - תשאול חשוד או גביית הודעה ממנו בקשר

לעבירה, בידי שוטר, המתנהלים בתחנת

המשטרה, או אם בוצעו במקום אחר בהתאם

להוראות סעיף 3 לחוק חקירת חשודים ובלבד

שבמהלך התשאול או במהלך גביית ההודעה

כאמור לא מתושאל אדם נוסף או לא נגבית

הודעה מאדם נוסף, לפי העניין, ולמעט חקירה

שהתנהלה מחוץ לתחנת משטרה בעבירות

כאמור בסעיף 239 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח

משולב], התשמ"ב-1982, ששר המשפטים קבע

לגביהן בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים

בסטייה מהוראות אותו חוק;

"עורך דין", לעניין חשוד הזכאי למינוי סניגור ציבורי

לפי חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995⁶

(להלן - חוק הסניגוריה הציבורית) - סניגור

מלשכת הסניגוריה הציבורית.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 16, אדם עם מוגבלות נפשית הנחקר כחשוד, זכאי שעורך דין יהיה נוכח בחקירתו אלא אם כן הביע האדם התנגדות לכך בכתב מיוזמתו; התנגדות זו תיחתם בכתב ידו ותתועד באמצעות תיעוד חזותי או קולי.

(ג) בטרם ייחקר אדם עם מוגבלות לפי חוק זה, יודיע חוקר לאדם כאמור, בלשון המובנת לו, תוך מתן התאמות נגישות, אם נדרשות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשנ"ח-1998⁷, על זכויותיו המפורטות להלן:

(1) זכותו להיוועץ בעורך דין ביחידות ולהיות מיוצג על ידי סניגור, וכן זכאות לפי חוק הסניגוריה הציבורית;

(2) זכותו לנוכחות מלווה בהתאם להוראות סעיף 16;

(3) זכותו לנוכחות עורך דין בחקירתו בהתאם להוראות סעיף זה.

(ד) ביקש אדם לממש את זכותו לנוכחות עורך דין בחקירה כאמור בסעיף קטן (ג)(3), יזמין החוקר בלא דיחוי, ככל הניתן, את עורך הדין שהאדם או אפוטרופסו, אם יש לו, ביקשו שיהיה נוכח כאמור, והחקירה תעוכב זמן סביר בנסיבות העניין [מהמועד שבו הוזמן] עד להגעתו של עורך הדין.

(***) על אף האמור בסעיף קטן (ב), שוכנע קצין ממונה בדרגת רב פקד ומעלה כי נוכחות עורך הדין בחקירה עלולה לסכל או לשבש מעצרים של חשודים נוספים באותו ענין, למנוע גילוי ראיה או תפיסת דבר שהושג בקשר לאותה עבירה, או שהדבר דרוש לשם שמירה על חיי אדם או לצורך סיכול פשע, רשאי הוא להורות במקרים חריגים ובהחלטה מנומקת בכתב על דחיית כניסתו של עורך הדין לחקירה לתקופה שלא תעלה על 24 שעות ממועד תחילת החקירה, וחקירה בלא נוכחות עורך דין תימשך רק כל עוד מתקיים הטעם שהצדיק את דחיית כניסתו של עורך הדין כאמור;

(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ד), רשאי הקצין הממונה על החקירות בתחנה להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, על התחלת חקירתו של החשוד כאמור באותו סעיף קטן בלי להמתין לנוכחות עורך דין, אם סבר בנסיבות העניין כי קיים יסוד סביר לחשש שהמתנה כאמור עלולה להביא לאחד מאלה –

(1) ~~אם עורך הדין שהוזמן לא הגיע לחקירה בתוך זמן סביר בנסיבות העניין מהמועד שבו הוזמן, הגיע עורך הדין לאחר שהחלה החקירה, יתאפשר לו להיות נוכח בהמשך חקירת הקטין;~~

(2) ~~אם סבר, בנסיבות העניין, כי קיים יסוד סביר לחשש שהמתנה כאמור עלולה להביא לאחד מאלה, ובלבד שחקירת האדם בלא נוכחות עורך דין תימשך רק כל עוד מתקיים הטעם שהצדיק את אייההמתנה כאמור:~~

(א) סיכול החקירה או סיכול חקירתם או מעצרים של חשודים נוספים בקשר לאירוע שבו נחקר האדם;

(ב) מניעת גילוי ראיה או תפיסת חפץ הקשור לעבירה שהאדם חשוד בביצועה;

(ג) חשש לפגיעה ממשית בביטחון של אדם, ביטחון הציבור או ביטחון המדינה.

(***) הוחל בחקירתו של חשוד בלי להמתין לנוכחות עורך הדין בשל התקיימותו של אחד מן הטעמים האמורים בסעיף קטן (ד), והגיע עורך הדין במהלך החקירה, יורשה עורך הדין להיות נוכח בהמשך החקירה.

(ו) היו כמה חשודים בפרשה אחת ~~מיוצגים על ידי אותו עורך דין, רשאי הקצין הממונה על החקירות בתחנה להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, ש... לא תתאפשר נוכחות של אותו עורך הדין בחקירה של יותר מחשוד אחד, אם סבר כי הדבר עלול להביא לשיבוש החקירה. אלא אם התקבל אישור/היתר לכך על ידי ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, ולעניין עורך דין מלשכת הסנגוריה הציבורית – של הסנגור הציבורי המחוזי, או מי מטעמו/ שהוסמך על ידו, שאין בכך חשש לניגוד עניינים או הפרה של חובה מקצועית או אתית, או אם סבר החוקר כי אין מניעה לכך; נמנעה מאדם נוכחות עורך הדין לפי סעיף קטן זה, תינתן שהות לאדם להסתייע בעורך דין אחר שיהיה נוכח בחקירתו, ותחילת חקירתו תעוכב, למשך פרק זמן סביר עד להגעת עורך הדין האמור, אלא אם כן מתקיים אחד מן התנאים האמורים בסעיף קטן (ה), ~~בסעיף זה, "אותו עורך דין" לעניין עורך דין שאינו סניגור מלשכת הסניגוריה הציבורית, לרבות עורך דין אחר ממשרדו.~~~~

(ז) עורך הדין לא יתערב במהלך החקירה, וכן לא יקליט ולא יתעד את מהלך החקירה.

(ח) על אף האמור בסעיף קטן (ז), רשאי עורך דין לכתוב הערות במהלך החקירה על אופן התנהלות החקירה ~~בלבד. כתב עורך דין הערות, ימסור בסיוע החקירה לידי הקצין הממונה על החקירות בתחנה, והוא יתייק את ההערות בתיק החקירה. עורך הדין יהיה רשאי לבקש שהערותיו יירשמו בתום החקירה בפרוטוקול. ביקש כאמור, ירשום החוקר את ההערות/ עורך הדין רשאי למסור את הערותיו ולבקש לצרפן לתיק החקירה.~~

(ט) סבר עורך הדין כי החקירה מתנהלת באופן הפוגע בזכותו של האדם הנחקר כחשוד לפי הוראות כל דין, אין באופן שאינו מותאם/תואם להבנת החשוד באופן שעלול להביא לעיוות דיון, או שסבר עורך הדין כי מצבו הגופני או הנפשי של האדם מחייב את הפסקת החקירה, רשאי לבקש מחוקר להפסיק את החקירה; ביקש עורך הדין כאמור, יעדכן החוקר את הקצין הממונה על החקירות בתחנה בדבר הבקשה, והקצין הממונה על החקירות בתחנה יכריע בדבר המשך החקירה ויתעד את הבקשה האמורה בתיק החקירה.

(י) סבר החוקר כי עורך הדין פעל שלא בהתאם להוראות סעיפים קטנים (ז) או (ח) או באופן אחר הפוגע באופן ממש בהמשך החקירה, רשאי החוקר להפסיק יפסיק חוקר המשטרה את החקירה וידווח על הפעולה האמורה לקצין הממונה על החקירות בתחנה.

(יא) דיווח חוקר לקצין הממונה על החקירות כאמור בסעיף קטן (י), או סבר הקצין הממונה על החקירות כי עורך הדין פעל שלא בהתאם להוראות סעיפים קטנים (ז) או (ח) או באופן אחר הפוגע באופן ממש בהמשך החקירה, רשאי הקצין הממונה על החקירות בתחנה להורות על הוצאתו של עורך הדין מהחקירה, בהחלטה מנומקת בכתב, ולאחר שנתן לעורך הדין הזדמנות להשמיע את טענותיו/להביע את עמדתו, אם מצא כי פעולתו כאמור פוגעת בחקירה.

(יב) החליט הקצין הממונה על החקירות בתחנה להוציא את עורך הדין במהלך החקירה כאמור בסעיף קטן (יא), תינתן שהות לאדם או למי מטעמו להזמין עורך דין אחר שיהיה נוכח בהמשך החקירה; הוראות סעיפים קטנים (ד) ו-(ה) יחולו על המתנה לעורך דין כאמור.

(יג) על נוכחות עורך דין כאמור בסעיף זה יחולו הוראות לפי סעיף 18 לחוק הסניגוריה הציבורית ולפי סעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי. מי שזכאי לייצוג בידני סניגור ציבורי לפי סעיפים 18 לחוק הסניגוריה ולפי סעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁸, יהיה זכאי לייצוג כאמור גם לצורך נוכחות עורך דין בחקירה לפי פרק זה

⁸ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

(יד) (1) הוראות סעיף זה לא יחולו על אדם הנחקר בחשד לביצוע עבירות ביטחון המנויות בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁹, או על אדם הנחקר בחשד לביצוע עבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016¹⁰. עבירה המנויה בתוספת השנייה לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, אלא אם הוא נחקר על מספר עבירות, וביניהן עבירה שהעונש בצדה חמור יותר מהעבירה שבתוספת, או אם סבר החוקר שאין מניעה לכך שעורך דין יהיה נוכח בחקירתו.

(2) חקירת חשוד בידי משטרת ישראל בעבירה שבתוספת השנייה לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), שבה לא ניתנה זכות לנוכחות סניגור בהתאם להוראות פסקה (1), תתועד בתיעוד חזותי.

(טו) הוראות סעיף זה לא יחולו על חקירת חשוד שנחקר על ידי חוקר מיוחד.

(טז) עורך דין ישמור בסוד ולא יגלה מידע שהובא לידיעתו במהלך נוכחותו בחקירה לפי סעיף זה.

(**) הקליט עורך הדין את החקירה בניגוד לסעיף קטן (ז), דינו – מאסר שנתיים";

(יז) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הבריאות שר הביטחון ונציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים, לעניין אנשים עם מוגבלות שכלית, והשר לביטחון לאומי, רשאי בצו להוסיף אבחנות נוספות לתוספת השנייה והשלישית.

** בכל מקום בחוק, אחרי המילה "תוספת" יבוא "הראשונה" ואחרי "בתוספת" יבוא "הראשונה".

** אחרי התוספת הראשונה יבוא:

"תוספת שנייה

(סעיף 48א)

"אדם עם מוגבלות שכלית" –

⁹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.
¹⁰ ס"ח התשע"ו, עמ' 438.

מי שנקבעה לו נכות לפי פריט 191(1) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956.

התוספת השלישית

(סעיף 16א)

<u>1. סכיזופרניה (קוד ICD-10 F20 – לרבות כל תת האבחנות בקוד זה);</u> <u>2. הפרעה סכיזואפקטיבית (קוד ICD-10 F25 – לרבות כל תת האבחנות בקוד זה);</u> <u>3. הפרעה אפקטיבית דו קוטבית (ICD-10 F31 – לרבות כל תת האבחנות בקוד זה).</u> <u>4. מי שנקבעה לו נכות בשיעור של 40% לפחות לפי פריטים 33 או 34 בתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956 על ידי מי שהוסמך לקביעת אחוזי נכות לצורך תשלום גמלה לפי הוראות פרק ה' או ט' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה – 1995 או על ידי פסיכיאטר כאמור בסעיף 3(ב)(1) לחוק שיקום מתמודדי נפש בקהילה, ה'תש"ס-2000.</u> <u>5. מי שנקבעה לו נכות בשיעור של 20% לפחות לפי פריטים 33 או 34 לתקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגות נכות), ה'תש"ל – 1969.</u>	<u>לדיון – עמדת הממשלה לעניין הוספת דמנציה ופגועי ראש</u>

תיקון לסעיף 7 לחסד"פ חקירת חשודים (בעניין תיעוד חקירות)
תיקון חוק סדר הדין ***. בתקופה של תוקפו של חוק נוכחות עורך דין בחקירת אוכלוסיות שונות (תיקוני הפלילי (חקירת חשודים) חקיקה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2025, יקראו את סעיף 7 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002¹¹ כך:

בפסקה (1), אחרי "בתוספת" יבוא "ובחקירה של קטין או אדם עם מוגבלות בעבירה המנויה בתוספת לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), [כנוסחו בחוק נוכחות עורך דין בחקירת אוכלוסיות שונות (תיקוני חקיקה) (הוראת שעה) [...]]".

תיקון לתוספת הראשונה א' לחסד"פ (עבירות עוון בטיפול הפרקליטות)

תיקון חוק סדר הדין ** בתקופה של תוקפו של חוק נוכחות עורך דין בחקירת אוכלוסיות שונות (תיקוני הפלילי חקיקה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2025, יקראו את חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בחלק א' לתוספת הראשונה א', כך שבסופה יבוא:

"(74) עבירה לפי סעיף 19ח(טז) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 או לפי סעיף 19ח(טז) לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005."

תיקון קבע בחוק הליכי חקירה והעדה:

תיקון חוק הליכי חקירה והעדה **
בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית),
התשס"ו-2005¹²

(א) בסעיף 1 לחוק –

*מאחר שמדובר
בתיקון קבע, ככל
הנראה יועבר
לתחילת החוק

(1) לפני ההגדרה "אדם עם מוגבלות נפשית" יבוא –
"אדם עם אוטיזם" – אדם שאובחן עם אוטיזם שמוגבלת יכולתו להיחקר או
להעיד. לעניין זה "אוטיזם" כהגדרתו במדריך ה-DSM או במדריך אבחון
אחר שקבע המנהל הכללי של משרד הבריאות, אם קבע, אשר מתעדכנים מעת
לעת. לעניין זה "מדריך ה-DSM" – המדריך לסיווג ואבחון הפרעות נפשיות
של האגודה האמריקאית לפסיכיאטריה לפסיכיאטריה (Diagnostic and
Statistical Manual of Mental Disorder במהדורתו העדכנית ביותר.

(2) בהגדרה "אדם עם מוגבלות שכלית", בפסקה (3), ימחקו המילים "לרבות אדם
עם אוטיזם";

(3) בהגדרה "קלטת חקירה", במקום "שכלית" יבוא "שכלית, אדם עם אוטיזם".

(ב) בסעיף 2(א) לחוק, במקום "שכלית" יבוא "שכלית, אדם עם אוטיזם"

(ג) בכל מקום, למעט בסעיף 2(א) לחוק, אחרי "אדם עם מוגבלות שכלית" יבוא
"או אדם עם אוטיזם";

(ד) בכל מקום, אחרי "האדם עם המוגבלות השכלית" יבוא "או האדם עם
האוטיזם";

(ה) בכל מקום אחרי "אנשים עם מוגבלות שכלית" יבוא "או אנשים עם אוטיזם".

3. דיווח לכנסת ומחקר מלווה
(א) לשם בחינת יישומן והשפעתן של הוראות השעה הקבועות בסעיפים 1 ו-2, שר
המשפטים והשר לביטחון לאומי יערכו מחקר; שר המשפטים יגיש את ממצאי
המחקר לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בצירוף המלצות לעניין הארכת
תוקפן של הוראות השעה לקראת תום תקופת תוקפן של הוראות השעה.

(ב) בתקופת הוראת השעה, ידווח שר המשפטים והשר לביטחון לאומי לוועדת
החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, על יישום הוראות חוק זה ובכלל זה על
מספר החקירות שבהן נחקר שהיה זכאי לכך על זכות נוכחות סניגור, על מספר
החקירות שבהן נדחתה כניסתו של עורך הדין לחקירה, על מספר החקירות שבהן
הוצאו סניגורים מהחקירה.....

4. הארכת תקופת הוראת השעה
שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, להאריך, בצו,
את תקופת תוקפן של הוראות השעה הקבועות בסעיפים 1 או 2 בתקופות נוספות שלא
יעלו על שנתיים בכל פעם.

5. תחילה
תחילתו של חוק זה תשעה חודשים מיום פרסומו.
